

STORTINGET

Representantforslag 163 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Julie E. Stuestøl, Ingrid Liland, Siren Julianne Jensen, Marius Langballe Dalin, Oda Indgaard og Une Bastholm

Dokument 8:163 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frøya Skjold Sjursæther, Julie E. Stuestøl, Ingrid Liland, Siren Julianne Jensen, Marius Langballe Dalin, Oda Indgaard og Une Bastholm om å stanse subsidiene til petroleumsselskapenes utgifter knyttet til markedsføring og lobbyisme

Til Stortinget

Bakgrunn

Selskaper som driver petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel, betaler en særskatt på 55 prosent i tillegg til alminnelig selskapsskatt på 23 prosent. Samtidig kan petroleumsselskaper trekke fra alle relevante kostnader i virksomheten mot skattesatsen på totalt 78 prosent. Det inkluderer kostnader knyttet til omdømmebygging, markedsføring, medlemskap i interesseorganisasjoner og lobbyisme og som på andre måter bygger aksept i det norske samfunnet for selskapets virksomheter. Finansdepartementet har tidligere presisert at kostnadene må være pådratt med hensikt om å erverve utvinningsinntekter for at de skal kunne avskrives mot skattesatsen på 78 prosent. Utgifter som er pådratt i forbindelse med andre deler av virksomheten, kan ikke avskrives mot særskatten.

Petroleumsselskaper betaler særskatt på petroleumsvirksomhet fordi ressursene de produserer, er statens eiendom og gir ekstraordinær avkastning som skal tilfalle fellesskapet. Når selskapene får skrive av utgifter knyttet til blant annet markedsføring og lobbyisme mot særskatten på petroleumsressurser, utgjør det en subsi-

die av petroleumsselskapenes markedsføringskampanjer. Subsidiene virker konkurransevridende og er til byrde for det øvrige næringslivet, som konkurrerer med petroleumsselskapene om blant annet arbeidskraft og politisk prioriterte ressurser. Subsidieringen av petroleumsselskapenes markedsføring kan kanskje forklare hvorfor det investeres langt mer i olje og gass enn i fornybar energi i Norge, til sterk forskjell fra Europa som helhet. Den kan kanskje også forklare hvorfor nordmenn er blant de folk i verden som i minst grad sier seg enige i det som er vitenskapelig konsensus om årsaken til at temperaturen på kloden øker.

De siste årene er det blitt veldokumentert at petroleumsselskaper internasjonalt har brukt sin økonomiske og politiske posisjon til blant annet å spre desinformasjon om klima. En høring i det amerikanske senatet i 2024 viste at selskaper som Exxon, Chevron, Shell og BP har bevilget store ressurser til å spre desinformasjon om klimaet til den amerikanske befolkningen. I det stille har de blant annet bevilget penger til organisasjoner som fornektet klimaendringene, mens de utad har hevdet at de støtter Parisavtalen. Også europeiske Totalenergies har benyttet lignende taktikker, viser forskning. FNs klimapanel advarer mot at desinformasjon om klimaendringene er svært utbredt – og utgjør en fare for verdens evne til å håndtere vår tids største utfordring.

I Norge risikerer man at skattebetalerne betaler for at oljeselskapene villeder dem. Det er særskilt dårlig bruk av skattepenger og i tillegg en trussel mot demokratiet og klimaet. Det har aldri vært Stortingets intensjon når de har innrettet oljeskatteordningen. Forslaget bygger på en etablert norsk tradisjon for å regulere reklame og markedsføring når sterke samfunnshensyn tilsier det, slik man allerede ser i det totale forbudet mot alkohol-

reklame og forbudet mot politisk reklame og livssynsreklame på TV og radio.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å fjerne fradragsretten i petroleumsskatten for utgifter knyttet til omdømmebygging, markedsføring, medlemskap i interesseorganisasjoner og lobbyisme.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag som tydeliggjør at kun kostnader som er direkte knyttet til utvinningsaktivitet på norsk sokkel, skal være fradragsberettiget i særskattegrunnlaget.
3. Stortinget ber regjeringen foreslå at medlemskontingenter til bransje- og interesseorganisasjoner som driver politisk påvirkning, ikke skal være fradragsberettiget i petroleumsskatten.
4. Stortinget ber regjeringen foreslå å avskjære fradragsrett for utgifter knyttet til kampanjer, eventer eller andre tiltak som har til hovedformål å påvirke samfunnsdebatten eller myndighetsutforming.
5. Stortinget ber regjeringen utrede et krav om at selskaper som omfattes av petroleumsskatten, må spesifisere kostnader knyttet til markedsføring, påvirkning og medlemskap i interesseorganisasjoner i sin rapportering til skattemyndighetene.
6. Stortinget ber regjeringen foreslå strengere avgrensninger for hvilke kostnader fra konserninterne tjenester og fellesfunksjoner som kan allokeres til sokkelbeskattet virksomhet.

13. mars 2026

Frøya Skjold Sjursæther

Julie E. Stuestøl

Ingrid Liland

Siren Julianne Jensen

Marius Langballe Dalin

Oda Indgaard

Une Bastholm

